

סטירת לחי לבית- המשפט

המשפט הגבוה ביותר במדינה. הגבנו על כל במכתב חריף לנשיאות:

הנני מוחה בכל תוקף על החלטת הנשיא ארת. נשיא בית המשפט העליון גילה את דעתם החד-משמעית של כל שופטי בית המשפט העליון, בהציעו יוזמה חקיקתית לביצוע המחיקה הנ"ל מספרי מירסס ה' אוכלוסין.

הממשלה שללה את הצעת בית המשפט העליון, אך הרשות המחוקקת במדינת ישראל היא בכל זאת הכנסת, ולפיכך ההחלטה בסוגיה זו צריכה להיות החלטת הכנסת.

הצעתי על כן את הצעתי, על-מנת ש' הכנסת תוכל לחוות את דעתה בסוגיה הנדונה.

...לאחר שנודע לי כי הנשיאות לא הכירה בדחיפות הצעתי לסדר-היום, ניסיתי לכלול דיון בהצעתי במסיגרת המיכסה הרגילה של הצעות לסדר-היום, אך נמסר לי כי הרשימה לשבוע זה "סגורה".

אכן, מוכר אצלנו עקרון הפרדת הרשויות, אך דומני כי בסירוב הנשיאות להכיר בדחיפות הצעתי פוגעת הכנסת בקשרי-הגומלין שבין הרשות המחוקקת לבין הרשות השופטת. עוד יותר: בסרבה לאפשר דיון כנ"ל, גילתה הנשיאות את דעתה כאילו אין ראויה הצעת נשיא בית המשפט העליון לדיון מהיר, למרות שהשתמעה מההצעה בקשה לדיון מהיר.

הנני מבקש על כן שהנשיאות תחזור ותשקול עמדתה לגבי דחיפות הצעתי.

התוצאה: העניין הועבר לחזקת-הכנסת, כמוסד של עירעור. הסיכויים שם: אפס.

בית המשפט העליון, בהרכב של תשעה שופטים, פנה אל הממשלה והכנסת בבקשה ליוזם תיקון בחוק, שיבטל את הצורך ב"רישום הלאום" במירססי-התושבים.

בפתגונות האופייניות לקואליציה הגדולה, חתמה הממשלה מייד תביעה זו, בהסכמת שרי מ"מ, אחדות-העבודה ושאר חילונים מילוליים. נותרה הכנסת.

הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום, בתוספת חתימה משפטית של אמנון זכרונ, שבה להסביר ליו"ר הכנסת את הצד המשפטי של העניין. הנשיאות החליטה פה אחד שלא להכיר בדחיפות ההצעה, וגם לא לאפשר לנו להעלות את העניין באותו שבוע כהצעה לא-דחופה.

היתה זאת סטירת-לחי של הכנסת לבית-

האם יותר?

● בעיקבות גירושיו של מנהיג המהגרה המערבית שנמצא אצלו דגל פלסטיני, שאלנו את השר משה דיין אם מותר לשאת את להניף בשטחים המוחזקים דגל פלסטיני? ולעומת זאת: האם מותר לשאת או להניף דגלים ירדניים?

השבוע השיב השר כי הדבר אסור. **אורי אבנרי:** כבוד השר, ראיתי במר עיני דגלים של ירדן, הנמכרים בחנויות בירושלים המזרחית. איך מסביר כבוד השר את העובדה שמותר להחזיק, להניף ולהציג דגלים של ירדן, ואסור להציג דגלים של פלסטיני? מה גם שקול ישראל בערבית, כפי שידוע לכב' השר, מפתח באופן שיטתי תודעה פלסטינית?

משה דיין: אינני בטוח שזו שאלה נוספת לשאלתה, בה הוצגה השאלה: האם מותר להניף דגלים ירדניים, ובסעיף השני — האם מותר להניף דגל פלסטיני. יש הבדל בין החזקת דגלים בחנות, כי בחנות אפשר להחזיק כל דגל שהוא, לבין הנפת דגל. אני מניח שהנפת דגל במקום ציבורי — פירושה שהדגל צריך לסמל את השלטון באותו מקום. (כאן משכתי בכתפי יי, נוכח הנחה זו שנראית לי מפקפקת ביותר. על כך השיב השר:) אולי בעיני

אבנרי עם דגל פלסטיני

חבר-הכנסת זה נראה משונה, אבל ממשלת ישראל סבורה שבגדה המערבית השלטון הוא של ממשלת ישראל.

★ ★ ★

● שאלנו את שר-הבריאות לגבי הטיפול בילדים החולים באוסטיוזיס, שהוא ליקוי גנטי קשה וגדיר. השר השיב כי י' מיספר המדויק של הילדים החולים אינו ידוע, אך כי משרדו מספל כ-274, ו-90 נוספים מחכים בתור.

אורי אבנרי: האם סבור כבוד השר כי זה מספיק?

השר ברזילי: הודה שאין זה מספיק, אך הסביר כי במסיגרת תקציבו אינו יכול לעשות יותר.

רגעיו האחרונים, עמידתו מול התליון, מקב לים מימד דראמטי, המעורר רגשות עמוקים ביותר והופכים את העולם כולו שותפים לו. כי העולם כולו רוחש אהדה לעולה-הגדור, ונוטה לשכוח את אופי המעשה שהביאו לכך. יתר על כן, החבלן היודע שאם יילכד חי סופו למות תחת חבל התליה, יעשה את הכל כדי למכור את חייו ביוקר. הוא יילחם עד הכדור האחרון, הוא יקח עימו חיילים ו- שוטרים.

כל איש-ביטחון יודע כי כל התובע עונשי מוות לחבלנים, וכל ההורג חבלנים ללא צורך בעת מצור, מסכן את חייו אחריו ובנינו, חי בחורינו שלנו.

אין פיתרון צבאי לחיסול הטרור

אם כן, כבוד היושב-ראש, איך להילחם בטרור? הדבר הראשון שעלינו להבינו הוא שאין תרופה קלה ל- מלחמת טרור.

הטרור הוא פעולה פוליטית באמצעים צבאיים. שום פיתרון צבאי, יעיל ככל שיהי, לא יפתור את הבעיה לבדו. החייל והי שופר יכולים לתרום את תרומתם, אך רק ה מדינאי יכול לפתור את הבעיה מיסודה. בטוח הקצר, הבטחוני, יש לנקוט בשורה של אמצעים בטחוניים, שלא כאן המקום לדבר עליהם, כשהמטרה היא לבדוד את הטרוריסט, להימנע מפגיעות בחפים-מפשע, לייעל את אמצעי-השמירה וההתגוננות, לשפר שיפור נוסף של שירותי-החירום. אם יידונו הצעות אלה בוועדה, אני מקווה שיהיה בירור מקצועי יעיל, בשיתוף עם נציגי השירותים הנוגעים בדבר, שאת מסירותם ויעילותם יש להעלות על נס. כולנו חייבים להם חוב גדול.

אלה יהיו פתרונות זמניים, לעצירת הטי רור, להקטנת ממדיו, לצימצום מיספר הנפג- עים משני הצדדים. הם לא יוכלו לשים קץ לטרור. לכך דרוש פיתרון מדיני.

הפיתרון היחיד הוא מדיני

רבי-אלוף חיים בר-לב אמר לפני חצי שנה, כאשר נשאל על הסיכויים לחיסול הטרור, בכבוד הראש השקול האופייני לו, כי אומנם ניתן לצמצם את הטרור, אך שחיסולו אפשרי רק כאשר ימצא "הסדר ופתרון לפלסטינים". **אליעזר שושטק:** הוא אמר "פלסטינים" **אורי אבנרי:** אני מצטט, פתח מרכאות: "הסדר ופתרון לפלסטינים" — סגור מרכאות.

זוהי התשובה. אין זולתה. אני חוזר וטוען שישנה אפשרות מעשית למצוא הסדר ופתרון כזה עם העם הפלסטיני. אני חוזר וטוען כי פיתרון כזה, שיביא זה- קמת מדינה פלסטינית תוך הסדר עם ישראל, יבדוד את הטרוריסטים ויובש את הביצה המצמיחה את יתושי הטרור.

אני חוזר וקורא לממשלה לשקול את הדבר ברצינות, לשעות לעיצת מומחה שלה עצמה, ולעלות על דרך המלך של הסדר ישראלי-פלסטיני. רק כך נשים קץ מוחלט למעשי-הטרור.

כגורם המדיניות הקשה של השלטון, אלא כמתקומב נגדה, כמנהיג האוכלוסיה הסובלת. כשמבינים תהליך זה בבירור, מובן גם מה הסכנה העומדת לפנינו כיום.

כל התובע מדיניות של "יד קשה", אף כשי הוא פועל מתוך מניעים טהורים או זעם מוצי דק, הרי הוא מושך את מושחן של הטרוריסט, ועוזר לו להשיג את מטרותיו.

כל התובע מדיניות שקולה, המבחינה בין פושעים וחפים מפשע, הנמנעת מכל פגיעה מיותרת באוכלוסיה האזרחית — הרי הוא לוחם בטרור, פוגע בטרוריסט, אפילו אם

יושמץ עליי דימוגים מבית, ועליי עיתונאים משלהבי יצריהמון. על רקע זה בולטות שתי תופעות מעודדות ויפות, אחרי פעולת-הטרור האחרונה:

המוני ירושלים העברית לא הגיבו בשום התפרצות כלפי שכניהם הערביים, למרות זעמם הטבעי והמוצדק.

השכל הישר של הציבור הוכיח את עצמו הפעם, בצורה מפוארת, והתנהגות המשטרה בעניין זה ראויה לשבח מיוחד.

עונש מוות: עזרה לטרוריסטים!

התופעה השניה היא הידיעה שנתפרסמה ברבים, כי גם אחרי מעשה זה מוסיפים ראשי מערכת-הביטחון לשלול באופן תקיף קיומו של עונש-מוות כלפי הטרוריסטים. כל מי שיש לו שמץ של הבנה בתהליכי הטרור, יודע כי אין תרומה גדולה יותר, עזר מה יותר, לחיזוק מערכת-הטרור, מאשר ביצוע פסק-דין מוות.

למנהיגי-הטרור זה לא איכפת, כי הוא יושב מעבר לגבול. אולם הטרוריסט שהרג חפים-מפשע הופך, בעלותו לגרדום, לגיבור לאומי, נושא להערצת ההמונים, דוגמה-לחיקוי ל- צעירים.

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה. הבית מאוחד באבל על אובדן 12 חיים יקרים של בני שני העמים, בעיקבות התפוצצות מכונת-התופת בירושלים. הבית מאוחד בצער, בזעם, בגינוי תקיף וחד-משמעי של מעשה נפשע זה. וכל המוסיף גורע.

מכאן מתחיל תפקידנו כבית-הנבחרים של מדינת-ישראל — לתת את דעתנו על מקורות הטרור, לבחון את הדרכים היעילות לחיסולו.

הטרוריסט רוצה במעשי-תגמול

כבוד היושב-ראש, מה רוצה הטרוריסט? מהו היעד שהוא שם לעצמו, כצאתו לדרך ההרג, החבלה, החורבן? המטרה המיידית היא, כמובן, לזרוע פחד ובהלה.

זוהי משמעות המילה "טרור" עצמה — ליצור אימה, להפחיד, להבהיל, על מנת לכפות על הציבור כניעה למטרותיו של הטרוריסט.

מטרה זאת לא תושג על-ידי הטרוריסטים אצלנו. אנחנו עם מחוסן. לא ניכנע להסברה ששפתה דם ודמעות. (מה גם שרבים מאיתנו היו טרוריסטים עתירי-ניסיון, ולא קל להפחיד אותנו).

אולם מעבר ליעד מידי זה, יש לטרוריסט יעד שני, חשוב הרבה יותר, חיוני יותר, להשגת מטרותיו.

הטרוריסט שואף להביא את השילטונות — שאותם הוא רוצה להפיל — לעשיית מעשים התואמים את מטרותיו שלו.

כל טרוריסט מתחיל כפעולתם של יחידים ומעטים. כל טרוריסט שואף לגדול ולצמוח, על-ידי גריפת הרבים לתוך מערבולת המלחמה הטרוריסטית. וכל טרוריסט יודע כי הדבר תלוי, בראש וראשונה, במעשי השלטון, אשר נגדו הוא מתקומם.

לכן מטרה מרכזית של הטרוריסט היא להכי ריח את השילטון לנקוט מעשי-תגמול קיצר ניים, אכזריים ככל האפשר, נגד האוכלוסיה, כדי שאותה אוכלוסיה תגיב על מעשי-התגמול במרירות, בזעם, בשינאה.

מעגל הקסמים של הטרור

כך מקוה הטרוריסט לפתוח במעגל קסמים, שכולו לטובתו. הוא מבצע את מעשיו הנפשעים, מפיל קורבנות ללא אבחנה, הורג נשים וילדים. ככל שפעולתו נפשעת יותר ואכזרית יותר, כן הוא יוצר בקרב קרבנותיו רגשי נקם יזעם, ומכריח את השלטון לנקוט במה שנקרא "מדיניות של יד חזקה".

השלטון נאלץ להגיב, תחת לחץ דעת-הקהל שלו. הוא נוקט בפעולות תגמול, פוגע ברבים, מעניש חפים-מפשע, מתנקם ביריבי-הטרוריסטים ובאוהדי-הטרוריסטים ללא אבחנה.

האוכלוסיה, הנפגעת מפעולות-התגמול, מגיבה אף היא ברגשות של זעם ונקם.

הטרוריסט, שעוד אתמול נראה בעיני הציבור כפגע רע, כפורש פורקיעול המסכן את הציבור, הופך בהדרגה לגיבור המתקומם נגד השילטון העוין, הפוגע באוכלוסיה. הסיבה והתוצאה מתחלפות. הטרוריסט שוב אינו נראה